

ग्रामे दोषान्समुत्पन्नान्ग्रामिकः शनकैः स्वयं ।
 शंसेद्राम्दशेशाय दशेशो विंशतीशिने ॥ ११६ ॥
 विंशतीशस्तु तत्सर्वं शतेशाय निवेदयेत् ।
 शंसेद्राम्दशेशस्तु सकृन्नपतये स्वयं ॥ ११७ ॥
 ग्रामिणो राजप्रदेयानि प्रत्यहं ग्रामवासिभिः ।
 अन्नपानेन्धनादीनि ग्रामिकस्तान्यवाप्नुयात् ॥ ११८ ॥
 दशी कुलं तु भुञ्जीत विंशी पञ्च कुलानि च ।
 ग्रामं ग्रामशताध्यक्षः सकृन्नाधिपतिः पुरं ॥ ११९ ॥
 तेषां ग्राम्याणि कार्याणि पृथक्कार्याणि चैव हि ।
 राज्ञो ऽन्यः सचिवः स्निग्धस्तानि पश्येदतस्मिन् ॥ १२० ॥
 नगरे नगरे चैकं कुर्यात्सर्वार्थचित्तकं ।
 उच्चैःस्थानं धोरूपं नक्षत्राणामिव ग्रहं ॥ १२१ ॥
 स ताननुपरिक्रामेत्सर्वान्निव सदा स्वयं ।
 तेषां कृतं परिणयेत्सम्यग्ग्राष्ट्रेषु तच्चरैः ॥ १२२ ॥
 राज्ञो हि रक्षाधिकृताः परस्वादायिनः शठाः ।
 भृत्या भवन्ति प्रायेण तेभ्यो रक्षेद्दिमाः प्रजाः ॥ १२३ ॥
 ये कार्याकेभ्यो ऽर्धमेव गृह्णीयुः पापचेतसः ।
 तेषां सर्वस्वमादाय राजा कुर्यात्प्रवासनं ॥ १२४ ॥
 राजकर्मसु युक्तानां स्त्रीणां प्रेष्यजनस्य च ।
 प्रत्यहं कल्पयेद्दत्तिं स्थानकर्मानुव्रतः ॥ १२५ ॥
 पणो देयो ऽवकृष्टस्य षडुत्कृष्टस्य वेतनं ।
 षाड्मासिकस्तथाच्छादो धान्यद्रोणस्तु मासिकः ॥ १२६ ॥
 क्रयविक्रयमध्वानं भक्तं च सपरिव्रजं ।
 योगक्षेमं च संप्रेक्ष्य बणिजो दापयेत्करान् ॥ १२७ ॥